

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 956/2509

ผู้ว่าคดีศาลแขวงชลบุรี โจทก์ นายชลอ ทรงบำเรอ จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 71, ป.อ. มาตรา 334, ป.พ.พ. มาตรา 1586, ป.พ.พ. มาตรา 1627, ป.วิ.อ. มาตรา 39, ป.พ.พ. มาตรา 1587

ย่อ / หลักกฎหมาย

คำว่าสืบสันดานตามพจนานุกรมหมายความว่าสืบเชื้อสายมาโดยตรง และตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1586, 1587, 1627 แสดงว่า บุตรบุญธรรมย่อมมีฐานะแตกต่างกับบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้รับบุตรบุญธรรม และผู้รับบุตรบุญธรรมก็มีฐานะต่างกับบุพการีโดยตรงของบุตรบุญธรรมอยู่หลายประการ มาตรา 1586, 1627 เป็นบทบัญญัติพิเศษให้สิทธิบางประการแก่บุตรบุญธรรมในทางแพ่งเกี่ยวกับสัมพันธ์ทางครอบครัวและมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมเท่านั้น ต้องใช้โดยเคร่งครัด เฉพาะการตีความถ้อยคำในประมวลกฎหมายอาญาก็ต้องตีความโดยเคร่งครัด จึงหาข้อที่จะนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ดังกล่าวมาใช้ตีความคำว่า ผู้สืบสันดาน ตามมาตรา 71 วรรค 2 ไม่ บุตรบุญธรรมจึงไม่ใช่ผู้สืบสันดานกระทำต่อบุพการีตามมาตรา 71 จึงยอมความไม่ได้ (ประชุมใหญ่ ครั้งที่ 11/2509)

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องจำเลยรับสารภาพฟังได้ว่าจำเลยลักทรัพย์ของนางโกศลผู้เสียหาย โดยจำเลยเป็นบุตรบุญธรรมของผู้เสียหาย ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๓๔ ผู้เสียหายยื่นคำร้องต่อศาลขอให้ลงโทษสถานเบา และรอลงอาญาแก่จำเลยไว้ และว่าไม่ตั้งใจจะเอาความแก่จำเลยแต่อย่างใด ศาลชั้นต้นเห็นว่าจำเลยเป็นบุตรบุญธรรมอันชอบด้วยกฎหมายของผู้เสียหาย ผู้เสียหายยื่นคำร้องไม่ตั้งใจเอาความ คดีเป็นอันยอมความกันได้ตามมาตรา ๗๑ วรรค ๒ สิทธิของโจทก์จึงระงับไป พิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์เห็นว่า ผู้สืบสันดานตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๗๑ วรรค ๒ หมายถึงผู้สืบสันดานตามธรรมชาติ จำเลยเป็นบุตรบุญธรรมไม่ใช่ผู้สืบสันดานกระทำต่อบุพการี ยอมความไม่ได้ พิพากษากลับว่าจำเลยผิดมาตรา ๓๓๔ ลดรับสารภาพจำคุก ๖ เดือน ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์นายหนึ่งทำความเห็นแย้งว่าควรพิพากษายืนตามศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาเห็นว่าคำว่าสืบสันดานตามพจนานุกรมหมายความว่าสืบเชื้อสายมาโดยตรง แม้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๘๖ และ ๑๖๒๗ บัญญัติว่า บุตรบุญธรรมนั้นย่อมมีฐานะอย่างเดียวกับบุตรชอบด้วยกฎหมายและบุตรบุญธรรมนั้นไม่ถือว่าเป็นผู้สืบสันดานเหมือนบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายก็ตาม แต่มาตรา ๑๕๘๖ และ ๑๕๘๗ ยังบัญญัติไว้ด้วยว่า บุตรบุญธรรมไม่สูญเสียสิทธิและหน้าที่ในครอบครัวที่ได้กำเนิดมา และการรับบุตรบุญธรรมไม่ก่อให้เกิดสิทธิรับมรดกของบุตรบุญธรรม แสดงว่า บุตรบุญธรรมยังมีฐานะแตกต่างกับบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้รับบุตรบุญธรรม และผู้รับบุตรบุญธรรมก็มีฐานะต่างกับบุพการีโดยตรงของบุตรบุญธรรมอยู่หลายประการ มาตรา ๑๕๘๖, ๑๕๘๗ จึงเป็นบทบัญญัติพิเศษเพื่อให้สิทธิบางประการแก่บุตรบุญธรรมในทางแพ่งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางครอบครัวและมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมเท่านั้นจะต้องใช้โดยเคร่งครัด เฉพาะการตีความถ้อยคำในประมวลกฎหมายอาญา ก็ต้องตีความโดยเคร่งครัดอีก จึงหาข้อที่จะนำบทบัญญัติใน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ดังกล่าวมาใช้ในการตีความคำว่า ผู้สืบสันดานตามมาตรา ๗๑
วรรค ๒ ไม่ ที่ประชุมใหญ่เห็นพ้องตาม ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า จำเลยไม่ใช่ผู้สืบสันดานกระทำต่อ
บุพการี ยอมความไม่ได้ ชอบแล้ว พิพากษายืน

องค์คณะ

ไพยม เลขยานนท์ · สวัสดิ์ พานิชอัตรา · อรุณ ดินทุกะสิริ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/956/2509>